

Den indsigtfulde sorg

Vi kan være mange på livets vej. Lad os følges og hjælpe hinanden. For vejen bliver svær både her og der, så gensidig støtte er meget værd. Da kan vi også dele de mange glæder, vi har undervejs, og give hinanden gaver. Det er en gave så stor, når jeg får hjælp til at se mig selv mere klart end før.

Vi er jo blinde for meget af os selv, som andre ser klart uden større besvær. Den gensidige hjælp er af største værdi, fordi vi spejler os i hinanden. Vi ser hinanden på godt og ondt, men derved ser vi jo netop os selv. For det vi ser hos den anden findes et sted - også i os selv.

Projektionsbegrebet er af stor værdi, når det bruges i bred forstand. Det er lige præcis af største værdi, når du både er modig og kærlig. For mod skal til: At møde Kali og moderen, der æder sit afkom - det er ikke let.

At møde Kali er ikke let. Hun rummer den dybeste rædsel.

Det møde skal til for at slippe fri af moderens favn, for at blive dig selv. Så kærlig støtte skal også til, for mødet med Kali er sværest af alt. Da mødes den dybeste emotion, knyttet til helvedes kvaler i Hades og hadets rige, hvor Djævelen bor.

Men lyset formår naturligvis at vise dig vej også her, for Djævelen er en stakkels figur, der bor i sin egen smerte. Så mødet med Satan eller Fanden og Djævelen er et møde med dybeste armod - i dig selv og hos andre. Men lyset kommer også her. Barmhjertighedens favn er stor og rummer selv en djævel, som lider i sit indre. For det gør Djævelen. Der er ingen leg i Helvede. Djævelens verden er gold. Fandens oldemor er død.

Den forløsende sorg

Fanden ta' mig, et satans problem, et pokkers besvær - for helvede. Det ondes repræsentant er rigt repræsenteret i hverdagens sprog, som vi kender så godt - og også i drømme. Det afspejler naturligvis, at det onde er i os og med os - dig og mig, ikke kun de andre.

Vi må se, tage ansvar for alt i os selv. Det er ikke let. Hjælp må til. Døden og hadet må mødes med næstekærlighedens lys. Da opløses mørket gradvis. For Djævelen og Fanden er fuld af sorg bag et vældigt panser af kulde og galskabens brølende ild. Den sorg vil med tiden smelte isdronningens slot og slukke galskabens ild. Taos vand vil sejre.

Tårerne, gråden, sorgen kaldes jo gradvis frem, når Helvede, Satan og Fanden bades i Jesus' lys. Barmhjertigheden, godheden, uskyldens væsen, som ses så klart hos børn, vil sejre - med tiden. Selv det mest forhærdede diktatur vil med tiden miste energi, synke ned i depression, på grund af sorgen i det skjulte.

Det er vores mulighed, vores eneste chance: At møde sorgen som er skjult i os.

Den nødvendige smerte, den forløsende sorg, er den lige vej til glæden og friheden til at være dig selv. Når sorgen forstås og grædes ud, forsvinder angsten gradvis - og livet bliver dit. For hadet og Hades og Satan svinder og viger for den indsigtfulde sorg.

Tilgivelsen bliver mulig.